

KOLLÉGIUM

S Z A K M A I - M Ó D S Z E R T A N I , I N F O R M Á C I Ó S F O L Y Ó I R A T

Kiadja a Kollégiumi Szövetség

Alapította a Kollégiumokért Sajtóalapítvány

A TARTALOMBÓL:

Emlékezés Dudás Gyulára

Szakmai nap Székesfehérváron

A kollégium nem diákszálló

A KSZ álláspontja a nem
pedagógus dolgozók
alkalmazásáról

XI. évfolyam 2001. március

3

*Szent
Erzsébet
Kollégium,
Eger*

EMLÉKEZÉS DUDÁS GYULÁRA, A HŰSÉGES NÉPI KOLLÉGISTÁRA

Kedves barátunk, tisztelt kollégánk, az egykori népi kollégista társunk, a földrajztudományok kandidátusa, az ELTE Természet-tudományi Karának docense, a "Fényes Szellők Baráti Társaságának" alapító tagja és alelnöke, mindenek előtt a szerető családfő és hűséges férj Dudás Gyula türelemmel viselt hosszú betegség után hetvenöt éves korában örökre eltávozott közülünk.

Dudás Gyula 1925. július 3-án látta meg a napvilágot Lajosmizsén egy szegény, de dolgozó, öntudatos családban. Édesapja öt gyermekes család fejeként a saját bőrén, családja életén nap mint nap megtapasztalta az alföldi szegénység nyomorúságát és életére elkötelezte magát

a jobb élet reményében egy szebb-igazabb világért küzdők csapatába. Gyermekét is az elnyomottak felszabadításáért folytatott jogos küzdelem szellemében nevelte. A család helyzetét, az édesapa jellemét Nagy László kiváló költőnk az "Ének egy igaz elvtársról" című versében örökítette meg:

*"Nikkel-kerékpár, szurony, kakastoll.
Csendörök jöttek szép falunkba
Dudás Jánosra ajtót törtek,
s elvitték messze vallatásra.
S ő harcolt híven, ezüstfém lett
naponként egy-két hajszála."*

Gyuszi barátunk - barátai, ismerősei idős korában is így hívták- gyermekéveit Lajosmizsén szülőfalujában ez egyre szaporodó családban töltötte. Itt járta az elemi iskolai osztályokat, itt végezte el a további tanuláshoz jogot biztosító polgári iskolát, miután tanítói hamar felfigyeltek a tehetséges és szorgalmasan tanuló csendes fiúra, biztatták a szülőket, hogy a nehéz anyagi helyzetük ellenére is a taníttassák. Középiskolát Kecskeméten a mezőgazdasági középiskolában végezte napi bejárással. Tanulmányai folytatásához a nyarakon egyre keményebb munkát kellett vállalnia és tanítványokkal is foglalkozott, hogy a szükséges anyagiakat képesek legyenek biztosítani. 1944-ben érettségizett és a képzőművészeti főiskolán szeretett volna tovább tanulni, ehhez azonban az anyagi feltételeket nem tudták biztosítani, pedig a fiú kiskorától vonzódott a festészethez,

régi festményei ma a család féltett kincsei.

Dudás Gyula fiatalon, már a háború utolsó éveiben diákként bekapcsolódott az illegális politikai életbe. A felszabadulás után lakóhelyének térségében földosztó biztostként részt vett a földosztásban, Nagy László szavaival "a grófi földet szallagá tépte" és most már nyíltan is szüleivel együtt aktív politikai-társadalmi munkát vállalt.

Budapesten a Műszaki Egyetem keretébe tartozó mezőgazdasági felsőfokú képzésben vett részt és 1945-ben az újjászervezett Győrffy-kollégium tagja lett. A Győrffy-kollégiumban eltöltött éveket élete emlékezetes, igen fontos, élményekben gazdag, további életére döntően ható időszakának tekintette életének végéig. Már akkor is nagyon szigorú kritikus volt önmagához, munkájához. A kollégium naposkönyvébe, 1946. május 29-én a naposi teendőinek befejezéseként a következőket írta; "..... nagyon elfáradtam, leültem az újságokhoz, pihenve átgondoltam a napi eseményeket. Vajon elvégeztem-e mindent, és azt jól végeztem-e el? Lehet, hogy nem, talán hibákat is követtem el. Ha valahol csorbát ejtettem vagy nem teljesítettem a kötelességem, úgy elnézést kérek a közösségtől."

Miközben Gyula a fővárosban tanult Lajosmizsén a családra nehéz idők jártak. Édesapja túlzott mértékben a közösségi feladatokra fordította idejét és energiáját, a család-

K o l l é g i u m

KÉSZÜLT AZ OKTATÁSI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSÁVAL

Kiadja: a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség, a „Kollégiumokért” Sajtóalapítvány megbízásából
Felelős kiadó: Horváth István **Főszerkesztő:** Benda János **Alapító főszerkesztő:** dr. Benedek István
Rovatszerkesztők: Fuchsné Hattinger Zsuzsanna, Gulyás Béla, Takács Ernő, Dr. Csépe György, Pethes Zoltán,
Szerkesztőség címe: Körösy László Középiskolai Kollégium 2500 Esztergom, Szent István tér 6. Tel./fax: 33/412-813
Terjesztés: Pethes Zoltán, Tel.: 30/9-376 - 042; **Előfizethető a kiadó címén:** 1417 BUDAPEST, Pf.: 11. Tel./fax: (1) 352-9601
E-mail: kollegiumiszovetseg@mail.matav.hu **Honlap:** www.kollegiumiszovetseg.matav.hu **Példányszám:** 1500 **Ára:** 112 Ft

ja számára alig tudta a legszükségesebb létezési feltételeket megteremteni, édesanyja megbetegedett. Nem látott más kiutat a család szorult helyzetében, mint azt, hogy megszakítja tanulmányait, és hazamegy családjához, hogy szüleinek segítségére legyen a népes család eltartásában. A kollégiumból való távozását megelőző este csak Kardos László igazgatónak jelentette be távozási szándékát. A bejelentést követően "igazgatói letolás", majd hajnalig tartó beszélgetés következett, aminek eredményeként megtalálták Gyula és családi gondjaira a megoldást. (Ez a szituáció jellemző a korra, Kardos Lászlóra és a népi kollégiumi légkörre.) Testvérei is kollégisták lettek, a szülőket pedig a fővárosban segítették munkához. A fentiekről Dudás Gyulának Kardos Lászlóhoz a NÉKOSZ megalakulásának huszonötödik évfordulója alkalmából írott személyes hangvételű leveléből értesültünk.

Dudás Gyula 1947-ben - sok Győrffy-kollégistához hasonlóan - az újonnan megalakult Zalka Máté Népi Kollégiumba került, ahol megválasztották titkárnak. A volt "győrffystáknak" az újonnan alakult kollégiumban az volt a szerepük, hogy a Győrffy-kollégiumban az előző évek során kialakított nevelési elveket és szervezeti kereteket, a népi kollégista életformát meghonosítsák, megszeretessék.

Dudás Gyula 1947 nyarán a NÉKOSZ brigád tagjaként Bulgáriában Ifjúsági építőtáborban vett részt. Ekkor ismerkedett és szerette meg Bulgáriát, a bolgár embereket és választotta második hazájának. A következő időszakban, amikor a magyar egyetemisták között a külföldi egyetemeken való tanulási lehetőség felmerült a több ország közül Bulgáriát választotta. Szófiában szerzett egyetemi diplomát és választott életre szóló társat magának, Szonját. Bulgáriai tanulmányai során került szoros barátságba - a Győrffy-kollégiumból már ismert - Nagy László költővel, akinek segített Bul-

gária megismerésében, a költő pedig segített Gyula anyagi gondjainak enyhítésében. A halálig tartó szoros barátság alapja a festészet iránti érdeklődésük, a Bulgária, a bolgár emberek és kultúrájuk iránti szeretetük, a hazájuk, a dolgozó emberek melletti fanatikus elkötelezettségük. Évtizedekig szinte napi kapcsolatban voltak egészen a költő haláláig.

Dudás Gyula a bulgáriai egyetemi tanulmányainak befejezése után Budapesten az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen kapott állást, a Természettudományi Karon a Regionális Gazdaságföldrajzi Tanszéken, Koch Ferenc tanszékén lett tanársegéd. A tanár szakos hallgatóknak a népi demokratikus országokról tartott előadásokat és vezette a gyakorlati foglalkozásokat, terepgyakorlatokat. 1955-ben aspirantúrai ösztöndíj keretében Bulgáriában folytatta tanulmányait, és ott védte meg disszertációját és nyerte el kandidátusi tudományos fokozatot. Ezt követően is az előző munkahelyén dolgozott tovább, folytatta az oktatást és kutatást. Az 1990-es évek elején egyetemi docensként került nyugállományba.

Tudományos munkássága is elsősorban a Balkán térségére, döntően Bulgáriára összpontosult. Bulgária gazdaságföldrajzáról és Szófiáról önálló kötetei jelentek meg. Sok tudományos értekezése látott napvilágot a szakmai tudományos lapokban, pl. Albániáról, Lengyelországról, Kínáról stb. Gyakran szerepelt nemzetközi földrajzi tanácskozásokon és vezetett tudományos tanulmányutakat Magyarországon, Bulgáriában, Jugoszláviában földrajzi szaktudósoknak.

Dudás Gyulának talán a legjellemzőbb tulajdonsága volt a hűség. Egész életében hűségesen ragaszkodott a családhoz, választott szakmájához, a gazdaságföldrajz oktatásához-kutatásához, hazájához-népéhez, eszméihez. Hűséges volt választott második hazájához Bulgáriához, oda is gyakran hazajárt, kutatta titkait és mások-

kal is igyekezett megismertetni előadásaival, tanulmányaival, könyveivel. Bulgáriában választott magának társat, akivel félévszázadon együtt éltek, nevelték fel két fiukat és segítették az unokák nevelését. Dudás Gyula hű barát volt, akire mindig lehetett számítani, aki soha nem felejtette el a barátaival: Nagy Lászlóval, Kardos Lászlóval, Nagy Miksával és számtalan barátjával együtt töltött kedves emlékeket. Gyula élete végéig hűségesen ápolta a Győrffy-kollégiumban a népi kollégiumi mozgalomban megtapasztalt közösségi szervezetek gondolat jellemnevelő, emberformáló, léleknevelő szerepét.

Dudás Gyula alapító tagja és élete végéig szorgalmas látogatója volt az egykori népi kollégistákat összefogó Fényes Szellők Baráti Körének. A fővárosi és országjáró rendezvények vezetési munkáiból is alelnökként derekasan kivette a részét. Azonban a kollégium számára nem csak a múltat, hanem még inkább a jelent és a jövőt is jelentette. A kollégiumi mozgalom újjászervezésének élharcosa, a létrehozott alapítvány jelentős támogatója volt. Szülőfaluja, illetve közben várossá fejlődött lajosmizsei kollégiumra is gondolt. Többször meglátogatta a különböző korosztályoknak ott-hont nyújtó kollégiumot, könyveket, kisebb könyvtárat adományozott számukra és jelentős ásványgyűjteményét is a kollégiumnak adta már évekkel ezelőtt.

Dudás Gyulát nem lehet, nem szabad elfelejtenünk, mert alacsony termete, gyakran visszahúzódo magatartása ellenére megjárva a poklot is dudás volt Ő, nem élt hiába jeleket hagyott maga után. Gyula barátunkra is érvényes a Nagy Lászlótól már idézett vers befejező szakasza:

*"Aki bimbókat virággá bontott,
kinek szívéen az ország sorsa,
csak ő az ifjú, csak ő a boldog,
deres haját is büszkén hordja."*

Dr. Tatai Zoltán

SZÉCHENYI ISTVÁN KÖZGAZDASÁGI SZAKKÖZÉPISKOLA KOLLÉGIUMA

Kollégiumunk elődje 1945-ben létesült, mely fiúkollégiumként működött, és teljesen önellátó volt, a tüzelőt és az enivalót a diákok gyűjtötték össze szülői adakozásból. 1947-ben itt kapott helyet a Népi Kollégium is, majd 1949-ben kapta a Benczúr Gyula Középiskolai Diákotthon nevet. 1953-tól leányrészleg is kapcsolódott hozzá és így már 150 tehetséges vidéki gyereknek tudott otthont biztosítani.

1986-ban az iskolához épített új épületbe költözött. Közös igazgatásúvá vált az iskolával és ettől kezdve a Széchenyi István Közgazdasági Szakközépiskola Kollégiuma nevet vette fel.

A háromszintes koedukált kollégiumban 218 tanuló kapott férőhelyet: 72 fiú és 214 leány.

2x4 személyes szobákban laknak a diákok. A családi jellegű szobák, a tanuló helyiségek, a könyvtár, a tornaterem jó feltételeket biztosít a tanuláshoz és a kapcsolódáshoz. A szobák arculatát az ott lakók érdeklődése, egyénisége, igényessége befolyásolja.

Kollégiumi nevelőmunkánk fontosabb célkitűzései a tanulók harmonikus, egészséges fejlődésének elősegítése otthonos körülmények között a tanulás feltételeinek biztosítása, a sikeres életpályára való felkészülés segítése. A pedagógiai programban megfogalmazottak végrehajtásában 9 fős tantestület vesz részt.

Az iskola közelsége ideális. A pár méteres folyosó köldökszinórként köti össze a két épületet.

A korrepetálások, előkészítők, szakkörök így megoldhatók az iskolai géptermekben.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink szélesítsék látókörüket, ösztönözzük őket, hogy a szakmától eltérő területeken jelentkező tehetségüket kibontakoztathassák. Ennek érdekében önálló tehetséggondozó műhelyeket is működtetünk. Versenyzőket indítunk a megyei szavalóversenyeken, a kollégiumok közötti szellemi vetélkedőkön, az országos

9. évfolyamos tanulókkal, akiknek bemutatják a kollégiumot, megismertetik őket a kollégiumi élettel, a várossal. Délutánonként és esténként gazdag programok várják a leendő lakókat. Felkészülnek az elkövetkezendő tanévre, elkészítik a szoba-, tanuló-beosztásokat, az éves munkatervet.

A kollégium épülete

történelmi pályázatokon, KRESZ-vetélkedőkön, "Ismerd meg Olaszországot!" vetélkedőn.

Munkánk egyik alappillére, hogy a tanulók érezzék, partnernek tekintjük őket.

A Diáktanács aktívan működik, beleszólnak a kollégiumi élet alakításába, szervezésébe, színesebb tételébe. Nyaranként 1 hetes üdülés keretében vitatjuk meg az elmúlt év legfontosabb gondjait, problémáit a DT tagjaival, ahol összekötjük a munkát pihenéssel, szórakozással.

Minden év augusztusában négy napos felkészítő táborban vesznek részt, ahol együtt vannak a leendő

Évek óta nagy sikere van a Rádiósvetélkedőknek. A vetélkedő rádión és TV-n keresztül zajlik. A fiúk és lányok harca a kollégiumon belül a győzelemért. A harc egész nap folyik s az a csapat győz, aki színvonalasabban, gyorsabban oldja meg a feladatokat. Ezen a napon mindenki megmutathatja mennyire kreatív kezdeményező. Ilyenkor nincsenek vesztesek, csak győztesek; közelebb kerülnek a kollégium tanulói egymáshoz és nagyon jól szórakoznak.

1966 óta évente meghirdetjük a város összes kollégiuma részére a "6 sportág 6 vándorszerleg" sportakciót. Ennek a rendezvénysorozatnak az a célja, hogy a kollégiumok tanulói közelebb kerüljenek egymáshoz, valamint kevés szabadidejüket kulturáltan töltsék el mozgással, testedzéssel. Népszerű a városban ez a rendezvénysorozat, hiszen 10 kollégium vesz részt rajta.

Kollégiumunk legjobbjait saját alapítású kintünetésekkel ismerjük el. A nevelőtestület által adományozható díjak: Kiváló kollégista, Benczúr-díj, a Diáktanács által odaitélhető a DT-díj.

Ezen kintünetéseket ünnepélyes kezek között a kollégiumi ballagáson adjuk át.

REGIONÁLIS KOLLÉGIUMI KONFERENCIA

az Arany János Középiskolai Kollégiumban

Tisztelt Igazgató Úr/Asszony!

A Békéscsabai Arany János Középiskolai Kollégium 2001. március 29-30-án regionális kollégiumi konferenciát rendez, melyre tisztelettel meghívom.

Helye: Arany János Középiskolai Kollégium, Békéscsaba.

Érintett régiók: Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megyék

Konferencia célja: a térségben működő középiskolai kollégiumok jelenlegi helyzetének, középtávú fejlesztésének, pedagógiai céljainak egységes értelmezése, tapasztalatok átadása.

Konferencia résztvevői: kollégiumi igazgatók, helyettesek, nevelőtanárok, Békéscsaba megyei jogú város iskoláinak igazgatói.

TERVEZETT PROGRAM

1. nap

13.00 óráig: beérkezés, szállásfoglalás, regisztráció.

13.00 óra: Hivatalos megnyitó

A konferenciát megnyitja: **Domokos László** a Békés megyei közgyűlés elnöke.

13.10 óra: **Laduver Ferenc** az Arany János

Középiskolai Kollégium igazgatója köszönti a résztvevőket. Az intézmény rövid bemutatása.

13.30 óra: A kollégiumok szakmai fejlesztésének lehetséges útjai – szakkollégiumok, speciális kollégiumok – Kollégiumi nevelők társadalmi és anyagi megbecsültsége – továbbképzésük.

Előadó: **Oktatási Minisztérium**

15.00 óra: Kollégiumi tevékenység rendszer egy pécsi kollégiumban

Előadó: **Mezei József** igazgató
(Hajnóczy Kollégium, Pécs)

16.00 óra: Szünet

16.30 óra: A középiskolák és a kollégiumok kapcsolata

Előadó: **Horn György**
(Budapesti Önfelkészítő Kollégium)

17.30 óra: Komplex tevékenységfejlesztés.

Előadó: **Révész Gábor** (Szeged, Vasút a Gyermekéért Alapítvány Kollégium)

18.00 óra: A kollégiumi nevelés alapprogramjának tartalmi irányultsága

Előadó: **Dr. Benedek István**

(Ady Endre Budapesti Közgazdasági Szakkollégium)

19.00 óra: Filmvetítés Békéscsabáról, illetve Békés megyéről.

19.45 óra: Vacsora – kötetlen beszélgetés

2. nap

7.00 óra: Reggeli

8.30 óra: Kompetenciaváltozások a kollégiumi nevelésben – EU komform oktatás.

Előadó: **Dr. Benedek István** (Ady Endre Budapesti Közgazdasági Szakkollégium)

10.00 óra: A pedagógiai szakmai szolgáltatások helye, szerepe a kollégiumi nevelés folyamatában

Előadó: **Dr. Hajnal Lajos** igazgató
(Békés Megyei Humán Fejlesztési és Információs Központ)

11.00 óra: Szünet

11.30 óra: Olimpiai szellemi nevelés lehetőségei a középiskolai kollégiumokban.

Előadó: **Medovarszki János** ny. főiskolai docens

12.30 óra: Kollégiumi minőség fejlesztés.

Előadó: **Simcsák Judit**
(Szolnok Városi Kollégium)

13.30 óra: Ebéd – Hazautazás

Részvételi díj: 4.000 Ft/fő

Reggeli: 300 Ft/fő

Ebéd: 500 Ft/fő

Vacsora: 400 Ft/fő

Szállás ingyenes!

Kérem Igazgató Urat/Asszonyt, hogy részvételi igényét az alábbi címen szíveskedjen jelezni.

5601 Békéscsaba, Lencsési út 136. Pf.: 194.

Tel/fax: 66/459-366

E-mail: suli4424@szolnok.sulinet.hu

Békéscsaba, 2001. február

Laduver Ferenc
igazgató

Latens PEDAGÓGIAI PROGRAM

Micsoda? Hördül fel kedves olvasóm, ki e címet olvassa. Mi az, hogy a pedagógiai program ily jelzöt kap? Amikor a pedagógiai program tudatosan tervezett és szervezett tevékenység során realizálódik. Nos!

A pedagógiai programokban megfogalmazott elvek és ezek operacionalizált vetülete, a tennivalók a mindennapi pedagógiai tevékenység során alakulnak, transzformálódnak. Amit e programokban megfogalmazunk, mert kívánatos a megvalósulásuk, ezt nevezzük *deklarált pedagógiai programnak*.

A mindennapi nevelőmunka során a pedagógus ezt a deklarált szempontrendszert átgyúrja, beépíti saját tudása, műveltsége, értékrendszere, tapasztalatai szerint. Ez a *transzformált pedagógiai program*. Aztán az iskolában, kollégiumban történő interakciók, tranzakciók, családi, lakóhelyi, s a kortárs csoportokon belüli hatások nyomán létrejön egy *elsajátított pedagógiai program*. A média hatásait is beleértve.

Tehát itt együtt vannak:

- a diák előzetes tudása, tapasztalatai, képességeinek aktuális szintje, környezetének hatásai;
- a deklarált műveltségi és nevelési elvek tanári értelmezése, s még valami, ami a nevelési hatásrendszerben látens módon jelentkezik, mintegy kísérő jelenségeként, mellékhatásaként a pedagógiai folyamatnak.

Ez a *látens pedagógiai program*. A pedagógus tekintetében az ő viselkedésén, magatartásán, stílusán áttűnő faktor. Amit minden pedagógus, személyiségénél fogva magában

hordoz. Ennek – ha nem is kizárólagos, de meghatározó szerepe van a tanulók motivációinak, gondolkodásának, értékrendjének, meggyőződésének, magatartásának, viselkedésszerepjátékjának és teljesítményeinek alakulásában.

Az előző számunkban leírt „Pygmalion” jelenség is ilyen, a látens nevelői hatásokhoz sorolandó effektus.

Ebben a „Pygmalion” tanulmányomban megemlítettem, hogy több mint 500, a jelenséget igazoló vagy cáfolni próbáló kísérletet folytattak. Természetesen nem tudták cáfolni a jelenség tényét és hatásrendszerének egyértelmű megnyilvánulásait. Ezek közül az egyik, Carol Dweck és munkatársai által végzett vizsgálatban még mást is találtak.

Ők a *tanári elvárás* és a diákok viselkedése közötti összefüggést vizsgálva rájöttek, hogy milyen közvetlen, de rejtett hatás is befolyásolhatja a tanulmányi előmenetelt.

A fiúk és lányok felé megnyilvánuló különböző tanári elvárások, attitűdök és attribúciók különbözőségére mutattak rá. Kiindulva abból, hogy a lányok általában jobb magatartást tanúsítanak, mint a fiúk. Ebből következően a tanárok a rendbontást a fiúktól várják, míg a lányoktól példamutató viselkedést remélnek. Ez attitűdből, s ennek nyomán keletkező elvárásból következően másképp reagálnak a fiúk, mint a lányok viselkedésére.

Nevezetesen: A tanárok rendszerint többet bírálják a fiúkat, mint a lányokat. A lányokat ezzel szemben elsősorban intellektuális képességeik és teljesítményük miatt éri bírálattal.

Amikor viszont dicséretre van szó, a lányoknak elsősorban jó ma-

gaviseletüket, szorgalmukat, a fiúknak pedig intellektuális sziporkáikat és értelmi képességeiket méltatják.

Végül aztán milyen látens hatás eredményét érték aztán tetten?

Hogy a fiúkra és a lányokra vonatkozó *attitűdök* és *elvárások* különbözősége, valamint a viselkedésükről adott visszajelzések, biztatások befolyásolják a két nem saját viselkedéséről kialakított önértékelését, elvárásait.

Ezen kutatás során a következőkre derült fény:

Ha a lányok rosszul teljesítenek, akkor ők azt gondolják, hogy a tanár értékelése helyes volt és alább-hagynak a próbálkozással.

A fiúk a teljesítményüket ért bírálatra bizony másképp reagálnak, rossz teljesítményükért vagy mást, vagy a helyzetet okolják. Saját képességeiket illetően pedig azzal nyugtatják magukat, hogy majd máskor sikerül.

E jelenség tipikusan a látens pedagógiai hatás terméke. Ő, mily sok ilyen lehet találni. Gondoljunk csak az etnikumokra, a velük való elvárásokra és bizakodásokra. Aztán ott van a pszichológiában jól ismert „tanult tehetetlenség” ténye, mely családi és intézményi nevelő hatások mellékhatásaként jön létre.

És még mennyi, de mennyi gondolkodásbeli, értékrendet, viselkedést, meggyőződést, nézeteket, emberi stílust befolyásoló és érlelő látens hatás nyomán keletkezik emberi tapasztalat diákjainkban, ha azt veszem, hogy a középiskola négy éve alatt az iskolában és a kollégiumban – az alvást kivéve a tanuló – cca. 7300 órát tölt el. És amit a tananyagán kívül itt tapasztal, ami megérinti tevékenységét, ezek legalább 40 %-a látens pedagógiai program eredménye. És mindennek előtt *emberi tapasztalat*.

Gajdár István
tanár

Nem csupán diákszálló a Városi Kollégium

A szolnoki Városi Kollégium a jelenlegi formájában és működési módját tekintve nem rendelkezik nagy múlttal. Az 1008 férőhelyes intézményt 1996. augusztus elsején alapította Szolnok város önkormányzata. Az akkori határozat értelmében öt kollégium került közös igazgatás alá, melyek korábban a megyeszékhely valamelyik középiskolájával egybeszervezetten működtek. A létrejött szervezet önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkező költségvetési intézmény, melynek élére Jusztin Lászlót nevezték ki.

Jusztin László igazgató szerint Szolnok város színvonalas középfokú tanintézményei mellé egy színvonalas kollégium is szükségeltetik.

- Már a kezdet kezdetén megfogalmaztuk, hogy a megyeszékhely formálódó iskolavárosi "rangjához" méltó kollégiumkomplexumot szeretnénk létrehozni - fejt ki álláspontját az igazgató. - Nem csak otthont, pedagógiai nevelést is adunk diákjainknak, segítünk nekik a tanulásban, a személyiségük fejlődésben.

Elmondhatom, hogy olyan körülményeket tudunk biztosítani, amely elősegíti az iskolából kikerülő tanulók munkaerőpiacon és az életben való boldogulását. Ehhez szakmailag elismert nevelőtestület áll az intézmény rendelkezésére. Büszkeséggel tölt el mindannyiunkat, hogy kollégistáink tanulmányi átlaga meghaladja a velük kapcsolatban álló iskolák átlagát.

- A tartalmi követelmények és elvárások valamint az ebből fakadó eredmények megnövelték a rangját a korábban lebecsült kollégiumpedagógiai munkának. Programunkban a közvetett nevelői hatásrendszer működtetésén keresztül a konstruktív életvezetés, magatartás és tevékenységformáinak kialakítását, fejlesztését terveztük meg. Kérdemeltük azt a tanúsítványt mely igazolja, hogy a Városi Kollégium a teljes körű minőségmenedzsment (TQM) intézményszintű kidolgozásába kezdett. A továbbiakban támogatást nyertük a Comenius 2000 közoktatási minőségfejlesztési program második szintjének megvalósítására: Sikerral pályázatunk az Arany János te-

hetséggondozó programra és részt veszünk a Soros Alapítvány Önfelkészítő Kollégiumok pályázatán is. Szakmai terveink között szerepel az intézmény megyei információs és módszertani bázissá fejlesztése. Céljaink megvalósításában jelentős segítségünkre van az a külső kapcsolatrendszer, amelyet a gyakorlati munkavégzés során építettünk ki az Oktatási Minisztériummal, a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetséggel, a Kossuth Lajos Tudományegyetemmel, a Magyar Tehetséggondozó Társasággal; a középfokú oktatási intézményekkel és kollégiumokkal. Szólnom kell még egy nagyon komoly beruházásról is.

A sikeres rekonstrukciós pályázatot követően az elmúlt évben indult az a 628 millió forintért értékű munka, amely a Gyermekváros úton működő 5. számú kollégiumunk és az ugyancsak itt működő Megyei Szakképző Iskola átépítését, korszerűsítését jelenti. Ez, a kormány által támogatott beruházás bővíteni fogja a tantermek, a közösségi helyiségek, a kollégiumi szobák számát, enyhíti a jelenlegi zsúfoltságot, jótékonyan javítja az otthonosságérzetet - fejezte be gondolatát Jusztin László.

LEHETŐSÉG A KIBONTAKOZÁSRA

Az Oktatási Minisztérium az elmúlt évben pályázatot írt ki a kistelepüléseken élő tehetséges gyerekek felkarolása érdekében. Az Arany János tehetséggondozó programra a szolnoki Varga Katalin Gimnázium a Városi Kollégiummal karöltve adta be a pályázatát.

Huszonhárom diák kezdte meg ősszel a Varga Katalin Gimnázium kilencedik előkészítő évfolyamát, akik ötezer főnél kevesebb lélekszámú településről származnak. Tehetségük - tanulmányi átlaguk 4,8 felett lett - továbbtanulásra buzdították őket, ám a térségi, illetve a szociális hátrányuk következtében erre kevés esélyük lett volna. A pályázat kiírásában az arra jelentkező középfokú tanintézménynek kollégiummal is rendelkezni kellett, s a vargások a legmegfelelőbb partnert a Városi Kollégiumban fedezték fel. A kollégiumban jelenleg tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozásokat biztosítanak a fiataloknak, emellett műveltségi kompenzáció is folyik számukra.

Rendszerességgel járják az országot, a színházakat, a kulturális rendezvényeket, részt vesznek különféle művelődési és sportprogramokban. Ismerkednek a világgal, és tapasztalatot cserélnek.

Szabó Eszter programfelelős néhány diákot ösztönzött, mondja el, milyen újdonságot fedeztek fel a néhány hónap alatt. A Nyírtassról származó Tibi az internetes hozzáférhetőséget, a dányi Móni a zene tanulást emelte ki mondandójában. A Tiszadáról érkezett Anikó a szerdai uszodai programról szolt, Zoli pedig a Szigligeti Színházban látott "Sok hűhó semmiért" előadásra emlékezett vissza szívesen. Csirke József nevelő többek között arra is büszke, hogy néhány fiatalal - mint a nagykorú Ávár Ákos - sikeres fél-maraton futótávokat teljesítenek. A nyelvi felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat egyaránt a kollégium biztosítja így hát elmondható, hogy ezek a kistelepülésen, élő tehetséges fiatalok előtt megnyílhatott a nagyvilág kapuja.

AZ ÖNTEVÉKENYSÉG GYAKORLÓTERE

A Városi Kollégiumban is hatékonyan működnek a diákönkormányzatok. Ennek hátterét az a Diák-szövetség biztosítja, amely 1996. decemberében alakult tizenkét kollégiumi nevelő és 34 akkori kollégista részvételével.

A Városi Kollégium szabad teret engedett a szervezet létrehozásához, támogatta annak megalakulását. Az intézményen belül mindig is működtek öntevékeny közösségek. Az öntevékenység kitűnő gyakorlótere a Diák-szövetség. Jelenlegi elnöke Kiss József, a kollégium általános igazgatóhelyettese. A Diák-szövetség sikeres szervező munkáját dicséri például azok a kollégiumi diáknapiak, amelyek immáron hagyományosan vidám diákrendezvényei Szolnok városának. Más esetben hazánk történelmi tájainak, nemzeti parkjainak megismerése céljából kirándulásokat szervez, de a nevéhez fűződik az "Így írtok ti" címmel megjelenő kollégiumi diáklap megjelenése is. A Diák-szövetség sikeresnek bizonyult az ISM által meghirdetett, "Európa-Fiatalk-Emberi Jogok pályázatán is, amely bővítette a kollégisták ismereteit hazánk csatlakozási lehetőségeiről, illetve a megye és a megyeszékhely uniós kapcsolatairól. 2001-ben pedig két jelentősebb programra készített elő pályázatot a szövetség, az egyiket a HM, a másikat az ISM koordinálja. Előbbi a szellemi és fizikai kondíciók megteremtésére irányuló nevelést szolgálja, míg utóbbiban vízi túra és táborozás is szerepel.

SZAKMAI NAP

2001 FEBRUÁRJÁBAN SZAKMAI NAPOT SZERVEZETT A SZÉKESFEHÉRVÁRI JÓZSEF ATTILA KÖZÉPISKOLAI KOLLÉGIUM.

Az összejövetelen három megye közel negyven kollégiumát képviselték az intézmények vezetői, tanárai. Jelen volt Győr-Moson-Sopron megye, Komárom-Esztergom megye és a vendéglátó Fejér megye hatvan kollégiumpedagógusa. A program első részében Nagy Kálmán igazgató mutatta be a vendéglátó intézmény szakmai tevékenységét.

Őszinte hangon szólt a nehézségeikről, a feltételrendszer hiányosságairól. Említést tett a 460 kollégistának otthont adó épület elhasználtságáról, a karbantartási, felújítási elmaradásokról, továbbá a kollégiumi dolgozók hátrányos munkakörülményeiről. Az igazgató a távlatokat hordozó szakmai fejlesztési programok

kapcsán bemutatta az önfejlesztő mozgalomban dolgozó kollégium belső pedagógiai munkáit, ismertette a Comenius minőségfejlesztő program intézményi bevezetésének eddigi tapasztalatait, valamint beszámolt arról, hogy a tantestület milyen előkészületeket tesz az ősszel induló Arany János Tehetséggondozó Program kapcsán.

A szakmai tanácskozáson barátságos, családias légkör alakult ki. Ez nem is csoda, hiszen sok, egymást különböző pedagógiai fórumokról jól ismerő szakmabeli kolléga volt jelen. Benda János, a Kollégiumi Szövetség ügyvivője tájékoztatót tartott a kollégiumokat érintő országos jelentőségű eseményekről, majd szakmai vita kapcsán a résztvevők elemezték többek között a hét végi munka, az éjszakai készenlét díjazásának anomáliáit.

A folytatásban a JAK életszerű megtekintése következett. A bemutatkozás módszertani érdekessége az volt, hogy előzetesen a kollégium hat pedagógusa szóban bemutatta az általa gondozott pedagógiai területet, majd a látogatókat forgószínpad szerűen tíz fős csoportokban kísérték végig a tízeemeletes épület foglalkozási termeiben. Sikert aratott az egyedien berendezett könyvtár, ahol Bóta Mihály könyvtáros tanár tartott ismertetőt. A reggel nyolctól este kilencig folyamatosan igénybe vehető Internet-teremben Nagy Mihály igazgató helyettes mondta el, hogy a működés kulcsa a tanulói érdekek felismertetése, a szakmai igényesség, a következetes számonkérés, a szabályok pontos betartatása.

A látogatók beszélgettek Strasser György kollégiumi tanárral, aki a tehetséggondozó emeleten tevékenykedik. Itt többek között a diákok újságot írnak, irodalmi össze-jöveleteket szerveznek, zenélnak, és a kollégiumi DÖK aktív magja is ebből a csoportból kerül ki. A "nyitott kollégium" filozófiáról Dorgai József igazgatóhelyettes beszélt, miközben bemutatott egy

képművelést a kollégium galériájában. Az elegáns kis terem a város elfogadott és látogatott képzőművészeti bemutatóhelyévé nőtte ki magát az elmúlt évek során. A tanulók esztétikai nevelését a rendszeres tárlatok jól szolgálják.

A kollégiumi séta utolsó színhelye a fiúkollégiumokban mindenhol népszerű kondi terem volt. Verbics Viktor, a testépítők segítő tanára beszámolt a felelősségteljes munkáról, amely a balesetmentes foglalkozások feltétele.

Megtudhatták a résztvevők, hogy a többéves felkészítőmunka szép eredményeket hozott: a kollégium csapata két éve megnyerte az országos erőemelőbajnokságot, az idén pedig a székesfehérvári kollégium ad otthont az országos versenynek.

A látogatás végén a szakmai fórum összegezte tapasztalatait. Megállapították, hogy szükség van a kollégiumokban folyó pedagógiai munkára, a tanulás segítésére, a színes kollégiumi élet szervezésére. Sajnálatos tény azonban az, hogy az innovációt folytató kollégiumok, iskolák pedagógusai nem részesülhetnek nagyobb anyagi elismerésben. Ez így nincs jól, hiszen ösztönzés nélkül nem várható el tartósan kimagasló teljesítmény.

A szakmai napról a helyi média is (megyei lap, Városi TV) bő terjedelemben tudósított.

A székesfehérvári JAK-ban tovább folytatódnak a hétköznapiak: alább a február 20-i, megyei asztalitenisz-verseny megnyitóján készült fotó látható.

A KSZ álláspontja a nem pedagógus dolgozók alkalmazásáról

Az utóbbi időben egyre több helyről kapunk olyan információt, hogy a fenntartó igyekszik a nem pedagógus közalkalmazottakat „kiszervezni” az intézményből, vagy ezt már meg is lépte. Éppen ezért szükségesnek tartjuk az alábbi véleményünk közreadását.

Álláspontunk: a nem pedagógus dolgozók által ellátott feladatok az intézmény működésének fontos elemét képezik, s ez a tevékenység – a kollégiumban különösen – a nevelő-oktató munka szerves része, ebből következően nem vonható ki az intézmény vezetőjének hatásköréből.

1. A nem pedagógus dolgozók által ellátott feladat – minden intézményben, de a kollégiumban különösen – a működés és a nevelő-oktató munka szerves része, ebből következően az intézmény vezetőjének felelőssége, tehát nem vonható ki hatásköréből:

- a kollégiumban a dolgozók mind-egyike – természetes szereplőként – részt vesz az intézmény otthonpótló szerepének megvalósításában (a takarítónők, karbantartók gondoskodása, a konyhas nénik kedvessége jelentősen hozzájárul a biztonságot jelentő légkör kialakításához);

- a tanulók tevékeny részesei a környezetüket érintő rend, tisztaság megteremtésének, megőrzésének, így számukra az ebben résztvevő felnőttek egyúttal együttműködő partnerek is, ami szintén megköveteli az állandóságot, a 'család-hoz' tartozást.

2. A feladatok jelentős része – a takarítók, karbantartók esetén különösen – bizalmi, sőt személyes jellegű is, viszont nem lehet a munkát végzők 'örzéséről' külön gondoskodni:

- a takarítók számára elkerülhetetlen a belépés a gyerekek szobáiba, a személyes holmijainak közelébe

jutás (minden nem zárható be a szekrénybe);

- a zárat, vízcsapot javító, villanyégőt cserélő, stb. karbantartó is óhatatlanul kapcsolatba kerül a diákok 'intimszférájával'.

3. A gazdasági hatékonyság is „kiszervezés” ellen szól:

- a dolgozók helyi kötődése, az érdekeltség komoly gazdasági erő is (az eszközök, berendezések megkímélése, takarékos felhasználás, megelőző intézkedések, folyamatos karbantartás, stb.);

- a vállalkozásba adott tevékenységnek profitot is kell termelni, konkrét példáink vannak, arra, hogy a fenntartó jóval többet fizet a vállalkozónak, mint amennyibe a a dolgozók foglalkoztatása került.

JAVASLATUNK

- a nem pedagógus dolgozók közül a takarítók, a karbantartók, a konyhai személyzet, a portások – és természetesen ezek vezetői – mindenképpen intézményi alkalmazottak legyenek;

- az egyéb technikai dolgozók (pl. mosónő) esetén meg kell adni a lehetőséget az intézmény vezetőjének, hogy a – a gazdasági, pedagógiai értelemben – előnyösebb megoldást válassza.

Az Oktatási Minisztérium válasza a KSZ alapkérdéseire

A jelenlegi fenntartói struktúra valóban ellenérdekeltségi, de legalábbis közömbös álláspontot hozott létre a közoktatási kollégiumok esetében, hiszen a települési önkormányzat által fenntartott kollégiumokban nem az adott településen élő szülők gyermekei kerülnek elhelyezésre. A kialakult szerkezet megváltozása az önkormányzati törvény átalakítása esetében történhetne meg.

A kollégiumok megszüntetésére való törekvés leállt annak okán, hogy a jogi szabályozás megnehezítette, de leginkább azért, mert az oktatási tárca tevékenységében a kollégium prioritást kapott a hátrányos helyzet megszüntetése, a társadalmi esélyek növelése érdekében. Az Oktatási Minisztérium arra törekszik, hogy a kollégiumok finanszírozása a 100 %-hoz közelítsen. Ugyanakkor tudjuk, hogy ez nem jelenti azt, hogy költségvetési törvényben megszavazott kollégiumi norma el is jut a kollégiumokba, hiszen ezt a fenntartó kapja meg.

A jelenleg kialakult szerkezetben a meglévő középfo-kú kollégiumok 72 %-a közös igazgatású intézményként működik, tehát sem szerkezetileg, sem gazdaságilag, sok helyütt még szakmailag sem önálló. Ezen változtatni ugyancsak az említett törvénymódosítással lehetne.

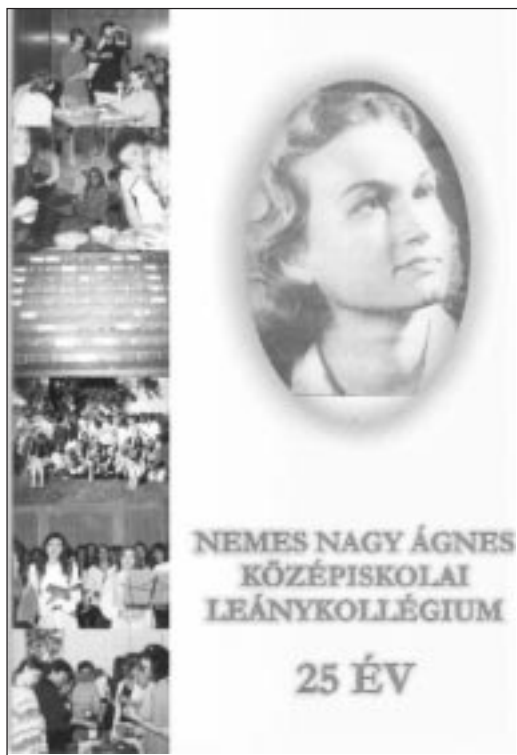
Pokorni Zoltán miniszter úr a "Feladatterv a közoktatási kollégiumok fejlesztési programjának kidolgozásához" című dokumentumában megfogalmazta azt a tételt (3. oldal 2. bekezdés), amely az Ön által felvetett kérdés megoldását irányozza elő.

"... különös tekintettel kell lenni az alábbiakra:

Kollégiumok autonómiájának kérdése, a kollégiumok jogi státuszának átalakítása (szinkronban a felsőoktatás kollégiumi rendszerével) annak érdekében, hogy a közös igazgatású kollégiumok szakmai, szervezeti, gazdasági önállósága növekedjék."

Az oktatási tárca törekszik arra, hogy a meglévő önálló kollégiumok autonómiája megmaradjon, az autonómiát igénylő kollégiumok, ha azt a helyi lehetőségek megengedik, megkaphassák, illetve, hogy olyan jogszabályi környezetet alakítson ki, amely elősegíti a közös igazgatású kollégiumok szervezeti, szakmai és gazdasági önállóságát.

JUBILEUMI ÉS KULTURÁLIS RENDEZVÉNYEK A SZÉKESFEHÉRVÁRI Nemes Nagy Ágnes Középiskolai Leánykollégiumban

Kollégiumunk az évente "szokásos" Nemes Nagy Ágnes-hét megrendezése mellett és keretében az intézmény negyed évszázados fennállását is ünnepelte.

A programok között szerepelt:

- jubileumi műsor,
- Magyar Kultúra Napja alkalmából rendezett műsor,
- verselemzési, fordítói pályázatok,
- megyei szintű Szép magyar beszéd verseny,
- Nemes Nagy Ágnes szavalóverseny,
- videofilm: pályakép Nemes Nagy Ágnesről,
- sportverseny,
- s az egész hét folyamán két kiállítást is meg lehetett tekinteni: az egyik a névadónk emléktárgyaiból, míg a másik tanulóink képzőművészeti munkáiból állt össze.

A rendezvénysorozat kapcsán született ez a kis írás az egyik diákunk tollából.

EGY KICSIT MÁSKÉNT

"A művészetnek ne legyenek korlátai -

Se ütem, se vonal, se szín -"

- Karinthy Frigyes -

Úgy érzem, hogy az ember életében vannak dolgok, amiket kell, hogy egy kicsit másképp is megéljen, mint ahogy azt előírászerűen elvárnák tőle az emberek.

Így van ez a művészettel is. A környezet elvárása: az illedelmes viselkedés, a matrózblúz, a mosolygás, a csillogás. Mindez csak a külvilág felé mutatott kép, de nem hinném, hogy mindenki ez-

zel tudná elmondani azt, hogy számára mit jelent a művelődés. Talán mindenki magában rendezte el ezt a kérdést: mi az ami, hozzá vagy esetleg róla szól.

Van, aki a festészetért rajong, van, aki a táncért, egy másvalaki a könyvekért és megint másvalaki egész egyszerűen mindenért, ami körülveszi, az életért. Éppen ez a nehéz, de egyben gyönyörű a művészetben is. Pontosan ezért nehéz egy olyan hetet létrehozni, amely programjai a kultúráról szólnak. Nem könnyű feladat egy olyan több napig tartó rendezvénysorozatot szervezni, amely mindenkinek kedvez valamilyen szinten - főleg, hogy megfeleljen 450 kamaszleány ízlésvilágának. Mégis, ha csak egyetlenegy olyan programon vett is részt valaki, amely - ha csak egy kicsit is, de - érdekelte, és nem kényszerből ment le a rendezvényre, már elmondhatja magáról, hogy közelebb került a művészetekhez. Akkor már nem felesleges az az egy nap, az az egy hét, ami mindezért jött létre.

Aki előben is találkozott a meghívott vendégekkel (Lengyel Balázs író Nemes Nagy Ágnes volt férje; Honti Mária irodalomtörténész, tanár: a költőnk alkotásainak lelkes híve és értője), az "megismerhette" a vendégek műveltségét. Csúpan a megjelenésükkel képesek voltak hangulatot teremteni, azokon a rendezvényeken, ahol jelen voltak. Ilyen volt számomra, amikor Honti Mária, a zsűri elnöke. A megyei szavalóversenyen elmondta, hogy itt

nem a verseny lényeg. A mű, amit a résztvevők erre a versenyre megtanultak, örök életükre az övék maradt, azt senki el nem veheti tőlük, és akár 50 év múlva is élni fognak a versek ott benn az ember legmélyén. Az a fontos, hogy ha valakinek most nem is úgy sikerült a versmondás, ahogy szeretne volna, nem kell csüggednie, hiszen ezek a versek akkor fognak előbukkanni az életben, amikor arra éppen a legnagyobb szükség van. Úgy vélem, e szavak után

ha mást nem, legalább két pernyi művészetet, nevetést, boldogságot, és ezért szintén érdemes volt egy estét áldozni a művészek oltárán. Ám, aki csak egyszerűen kikapcsolódni akart és nem komolyabb műsorokon, rendezvényeken részt venni, ahhoz is eljutott a művészet a ritmusban, a zenében, a táncban a Zoltán Erika tánciskolából érkező "meglepetés" B.Boy által. Hacsak 45 percig is, de részesültek a művészetben azok is, akik nemcsak a komoly oldalát akarták él-

mindenkinek meglepedéssel hagyta el a rendezvény helyszínét. Ez volt az a légkör, amiért már megérte elmenni, még akkor is, ha valaki csak a nézők sorában ülve hallgatta a verseket.

Hasonló jó hangulat alakult ki a József Attila Kollégium színháztermében a, Teleki Blanka Gimnázium, a Nemes Nagy Ágnes Leánykollégium és a József Attila Kollégium közös rendezésű, a Magyar Kultúra Napját ünneplő gála műsorán. A komolyzene, a versek, a novellák, az ír tánc és a modern táncművészet közül valamelyik bizonyosan sokat jelentett a résztvevőknek,

vezni ennek a rendezvényesorozatnak. Végeredményben hosszabb vagy rövidebb időre, de mindenki a saját egyéni módján, kicsit másként - a külsőségeket félretéve - képes volt befogadni magába a művészetet, akkor úgy gondolom, semmi nem volt hiába. Aki idén eljött, jól érezte magát, s elég kedvet kapott ahhoz, hogy jövőre is ugyanúgy ott legyen a számára közelálló rendezvényeken, talán már többedmagával. Kerekes Anna

(Az évforduló tiszteletére a kollégium történetét, életét bemutató jubileumi kiadványt is megjelentettünk.)

FÉLÉVI KÖZGYŰLÉS

A KOMÁROMI KOLLÉGIUMBAN

2001. február 13-án tartottuk meg az idei tanév második közgyűlését a komáromi Középfokú Kollégiumban.

Az intézmény legmagasabb szintű diákfórumán valamennyi tanuló részt vett, melyet Németh Gábor Dt titkár nyitott meg.

Ezt követően az elfogadott napirendi pontok alapján a csoportok első félévben, végzett munkájáról készült beszámolókat ismertették a diákcsoport-vezetők. A Dt munkáját a titkár és a reszortfelelősök beszámolóit minősítették. Szót kértek a különböző érdeklődési körök (pl. KOLESZ FIRKÁK főszerkesztője, videoklub vezetője, háztartási szakkör tagja) képviselői, akik ismertették tevékenységük eredményeit, terveiket.

A csoportokban végzett munkát egyéni minősítés alapján értékelték. A legjobb munkát végző tanulók komplex értékelésük eredményeként csoporttársaik javaslata alapján, a Kollégiumi Tanács által jóváhagyott különböző elismerésekben részesültek: Marton Zsuzsanna, Psenák Julianna, Németh Gábor és Vörös Attila Kiváló kollégisták lettek, az ezzel járó nevelőtestületi dicséretet és könyvjutalmat Koppány Csaba igazgató úr adta át a közgyűlésen. Igazgatói dicséretben 9 tanuló részesült, Dt dicséretet 17 fő kapott.

Koppány Csaba igazgató úr hozzászólásában elismeréssel szólt a szabadidős programok megszervezéséről, színvonaláról, de felhívta a figyelmet, hogy a tanulmányi munka megszervezésére még nagyobb figyelmet kell fordítani a II. félévben. Megnyugtató - hangsúlyozta - hogy több mint 30 tanuló ért el 4-es fölötti tanulmányi átlagot és elég sokan vannak olyan tanulók is, akik jobb odafigyeléssel, szorgalmasabb tanulással a tanulmányi átlagot könnyen kijavíthatják.

Ezen a közgyűlésen jelentettük be a Dt tagok választásának eredményét. Az érettségire, záróvizsgákra készülés miatt minden évben ilyenkor választja meg a diákközösség új önkormányzatát, a Diáktanácsot.

Kollégiumunk új Dt titkára Gál László, Dt titkár helyettes Vincze Andrea lett. A különböző reszortfeladatokat Lehoczky Angéla, Bognár Tímea, Szadai Livia, Viski Péter látják el és a Dt tagjai lettek még az újonnan megválasztott diákcsoport-vezetők is.

Iványi Szabolcs koll. igazgatóhelyettes

NAGYKANIZSA

Az egész úgy kezdődött, hogy a nagykanizsai lányok szuperül érezték magukat a váci vezetőképző táborban és a tatai diáktalálkózón. Már ott ígéretet tettek arra vonatkozóan, hogy a kapcsolat folytatódik. Ennek következtében hívtak meg bennünket leánykoleszukba, a kollégiumi hét rendezvényeire.

December 7-én este ünnepi hetük legrangosabb eseményére voltunk hivatalosak, Molière Tartuffe című darabjának rövidített változatát adták elő. A művet saját kezűleg készített díszletek között stílusos jelmezekben jelenítették meg, a görög színházzal ellentétben csak lányok játszották a szerepe-

ket. A fantasztikus siker elérésében tanáraik mindenben segítettek őket. A szindarabot fogadás követte, melyre mi is hivatalosak voltunk, s közelről ismerhettük meg a szereplőket, felfedezve közben a nyári ismerősöket. A jól sikerült estet fergeteges buli zárta. Péntek délelőtti vezetőségi gyűlésünk második felében a helyi DÖK vezetőivel ismertettük meg a KD tevékenységét, áttárgyaltuk a legutóbbi eseményeket. Megismerjük a helyi szokásokat, javaslatokat tettünk a felvetett problémáik megoldására.

A nagy beszélgetés és „vita” közepette sajnálatunkra nem maradt idő a városnézésre. Fáradtan, de élménnyel gazdagon tértünk haza.

MISSION IMPOSSIBLE: KAPOSVÁR

Főszerepben: a KD

Helyszín: Kaposvár, Gyergyai Albert Kollégium

Küldetés időpontja: 2001. február 14-16.

Küldetés célja: város megtekintése, a kollégium és a diákok megismerése és a KD vezetőségének ülése, a felmerülő problémák, aktuális események megvitatása.

Szerda délután elsőként mozizni mentünk, majd a kollégisták által rendezett vetélkedőn és Valentin napi fergeteg party-ra voltunk hivatalosak, ami valóban fantasztikusra sikerült. Csütörtökön teljesítettük a küldetés első pontját: megnéztük a várost. Jártunk a Róma-hegyi Rippl-Rónai József kúriában, a Somogy Múzeumban. (Minden a helyén maradt...)

Délután a helybeliek bevattak bennünket a kaposvári kávéházak titkaiba.

A kellemes pihenés után dr. Terényi Zoltán, a kollégium igazgatója rövid kollégiumtörténeti előadást tartott, majd a "pletyCAFÉszek" nevű kollégiumi „kávéházban” ismerkedtünk a helyi DT-vel, akik rövidfilm keretében bemutatták a kollégiumi életet.

Este a már megismert Csiky Gergely Színházba voltunk hivatalosak, az Operett című előadásra. Sikert aratott, s egyben elgondolkodtatott mindenkit eme abszurd dráma.

Az utolsó napon megtartottuk vezetőségi gyűlésünket, megvittattuk felmerülő problémáinkat, újságot szerkesztettünk, s szomorúan hazaindultunk...

A KÜLDETÉS TELJESÍTVE

A Go

Ősi, majd 4000 éves. Japánban Gonak, Kínában Vei-csi-nek, Koreában Baduk-nak nevezik, igazi mesterei ma is a japánok és a kínaiak. A legenda szerint két hajótörött egy lakatlan szigetre vetődött. Rizst akartak termelni, de összevesztek. Elhatározták, hogy fölosztják egymás között a szigetet. Abban állapodtak meg, hogy felváltva karókat vernek le egymástól körülbelül egyenlő távolságra, és ezekkel foglalják el területeiket. Aki a másik fél karóit körülkeríti, az azokat kihúzhatja. Az első néhány próbálkozásuk sikertelen volt, mert nem láthatták át a sziget teljes területét, ezért a sziget térképét a homokba rajzolták. A karókat pedig fekete és fehér kavicsokkal helyettesítették. Mindketten arra törekedtek, hogy minél több területet szerezzenek. Végül persze kibékültek, közösen termelték a rizst, és szabadidejükben folytatták tovább a játékot.

Miután megtalálta őket egy hajó, hazakerültek.

Ma már a Go-t egy vízszintesen és függőlegesen vonalazott 19×19-es táblán játsszák, fekete és fehér kövekkel (181 fekete és 180 fehér kö). A mérkőzés üres táblán kezdődik. A játékosok felváltva teszik le köveiket a tábla metszéspontjaira és arra törekcsenek, hogy minél több területet (metszéspontot) kerítsenek hatalmukba. Két pont szomszédos, ha vízszintesen vagy függőlegesen - de nem átlósan - egymás mellett vannak. Ha két azonos színű szomszédos kö összekapcsolt, alakzatot alkot. Az alakzattal szomszédos üres pont az alakzat élete. Mikor egy lépéssel a játékos az ellenfél egy vagy több alakzata körbezárja az ellenfél köveit, akkor az alakzatot elfogta, és leveheti a tábláról. Minden területpont és elfogott kö egy-egy pontot ér.

A sakkal szemben itt a fekete kövel játszó kezd és a gyengébb játékos maximum 9 "könyi" előnyt kaphat az erősebbel szemben, ezért a küzdelem ki-

egyenlítősebb lehet.

Így egy kezdő is legyőzhet egy gyakorlottabb játékost.

Itthon 200 ember van nyilvántartva az erőlistán, de 1000 ember biztosan játssza már a Go-t. Köszegi Diana és Pócsai Tibor a magyar "csúcstartók".

A 17 éves magyar lány már megszerzte a 6 dant, meg is hívták Japánba, hogy elmélyítve illetve kibővítve az eddig tanultakat méltó ellenfele legyen a "nagyoknak". Magyarországon két klub van az MG (Magyar Go Egyesület) és az OriGO, Székesfehérvárott. Versenyeket leginkább Székesfehérváron és Győrött rendeznek. Kor és nembeli megkötöttség nincs, pontszámok szerint szokták "szétválasztani" a játékosokat.

Földes Ádám - Tóth Mónika

